

'Hoopvol zijn vraagt moed'

INTERVIEW

Machteloos staan tegenover de grote problemen van de aarde? Dat gaat er bij Godelieve Engbersen niet in. Ze maakt er in Tilburg werk van. Onvermoeibaar.

door
Ben Ackermans

Reageren?
b.ackermans@bd.nl

Ten afscheid is er een cadeau: 'Het Transitie Handboek, van olie-afhankelijkheid naar lokale veerkracht'. De interviewer krijgt het mee. Ter lering. Mooie geste, maar met een dubbele bodem. Want, vindt Godelieve Engbersen, de media duikelen steeds maar over elkaar heen om te scoren met in wezen nietige relletjes en kleine meninkjes. Terwijl de grote verhalen veelal uit de weg worden gegaan.

'De tijd die we nog hebben is te kort om cynisch te gaan lopen doen'

Een van die verhalen is: „Dat er een eind is aan goedkope fossiele brandstoffen. En dat wij het als mensen kunnen organiseren om daar oplossingen voor te vinden. Want we maken elke dag oliekeuzes.” Nee, zulke vraagstukken zijn niet te groot om er individueel de schouders onder te zetten. Sterker nog: het zal wel moeten. „We lopen vet achter de feiten aan. Japane kerncentrales die instorten, resistente bacteriën in ziekenhuizen, plofkippen en megastallen, financiële crises. De grote systemen kloppen niet meer, de politiek heeft er geen antwoord op. Daarom is het zo belangrijk om er op lokale schaal werk van te maken. Met hoofd, hart en handen. Wat systemen niet kunnen, kunnen mensen wel: in één dag draaien. Dat gaat gebeuren. Die gedragsverandering komt er, en dan gaat de industrie volgen.”

Godelieve Engbersen is een niet te stoppen spraak- en Twitterwaterval. Maar ze laat het niet bij woorden. Onder meer via Transition Town Tilburg, de lokale gemeenschap die zelf de handschoen oppakt om duurzamer te leven, is ze onvermoeibaar in de weer. Een greep. Een maandelijks vegetarisch eetinitiatief; de organisatie van een landelijke Genoegdag; Goei Eete (dat consumenten betreft bij het inkopen van lokale producten). Dankzij haar is de za-

Godelieve Engbersen beeldt uit: wereldproblematiek is ook lokaal op te pakken.

foto John Schouten/PVE

Genoeg is genoeg, en dat is meer dan veel

terdag voor Sinterklaas in Tilburg al dertien jaar 'niet-winkeldag'. Tijdens de laatste carnaval liep ze met een groep gelijkgezinden als De Gruuunen zingend mee in d'n Opstoet: 't Got nie om 't hebbe, Maar 't got om 't zèeen.

Wat is de rode draad in al die dingen?

„Dat genoeg genoeg is. Genoeg is meer dan veel. Als je dat voor ogen houdt kom je ook niet in te veel.”

Waar komt bij jou dat besef vandaan?

„Belangrijk was een reis naar Kenia in 1989, op bezoek bij mijn zus die er arts was. Ik zag hoe de mensen kilometers moeten lopen voor

water. Ik vond het moeilijk te verteren dat dáár tekorten zijn terwijl wij hier zo veel verspillen. En op onze beurt komen wij weer andere dingen tekort.”

Wat dan?

„Rust, tijd en stilte. Zelfwaardering. Dat het goed is zoals je bent. Solidariteit. Het materialisme is al over de top heen, maar mensen blijven nog altijd verbeten opkomen voor hun eigenbelang en hun uitbundige levensstijl. Het zegt toch veel dat zo veel mensen in die rationalistische, perfectionistische cijfercultuur van ons doordraaien, te veel alcohol drinken of met overgewicht te kampen hebben. Van dat laatste heb ik zelf ook last. Het is heel moeilijk nee te zeggen, ook voor mij.”

'Opgewekt vooruitkijken' heet jouw weblog. Bij de pakken neerzitten is blijkbaar niets voor jou.

„De tijd die we nog hebben is te kort om cynisch te lopen doen. Wie cynisch is hoeft niks te doen, daar ga ik mijn tijd niet aan verspillen. Het vraagt meer moed om hoopvol te zijn. Ik wil de boel gewoon mee veranderen, en omdat ik daar zo fanatiek mee bezig ben heb ik het zelf al veel leuker.”

Ben je een lachebek?

„Weet ik niet. Het is niet zo dat ik om 6 uur 's morgens schuddebuikend uit bed spring. Maar ik ben maar hooguit drie dagen per jaar chagrijnig. Ik ben dan wel niet positief over de grote systemen, maar wel over mensen als individuen.”

Godelieve Engbersen

- Geboren in Breda, 1967. Woont in Tilburg.
- Studeerde aan de bibliotheekacademie in Tilburg, daarna aan de Universiteit van Tilburg. Is drs. marketing en sociologie van het boek.
- Werkt sinds 1993 als informatiespecialist voor het Opleidings- en Onderzoekscentrum van het St. Elisabeth Ziekenhuis, een fulltimebaan.
- Organiseert in het ziekenhuis jaarlijks een Dag van de Verborgen Talenten.

Ze vertelt over haar jeugd in Breda, met een moeder die klaar stond voor buurtgenoten en pleegkinderen, terwijl ze toch met zware psychische problemen kampte. „Dat heeft me wel gevormd. We zijn als gezin door het donker gegaan, maar zo iets overleef je. En toch was er ruimte om óók een beetje voor anderen te zorgen. Nu ben ik daar trots op.”

Jij bezit geen mobieltje. Een statement?

„Ja. Ik wil zo lang mogelijk afwachten. Ik heb het nooit nodig gehad, waarom dan nu ineens wel? Thuis en op mijn werk kan ik met internet volop uit de voeten.”

Stuit je niet op veel onbegrip?

„Het is wel moeilijk soms. Ik heb

'Ik wil niet met de vinger wijzen, en ook niet het geweten van anderen zijn'

me bijvoorbeeld voorgenomen niet meer te vliegen. Maar op feestjes gaat het vaak wel over de laatste ski-vakantie, want dat is een soort vanzelfsprekendheid. Soms voel ik me dan als de boer met kiespijn. Maar ik wil niet als het geweten van anderen fungeren. Niet met de vinger wijzen, maar de uitnodigende hand zijn.”

Wat breng je mee om anderen te overtuigen?

„Humor. Er hoort ook relativering bij, jezelf ook weer niet al te serieus nemen. En altijd een positieve boodschap. Niet praten vanuit angst voor de toekomst en machteloosheid, maar vanuit vertrouwen: 'We kunnen er samen iets aan doen, en laten we er ook lol aan beleven'. Er zijn zoveel mensen die kwaliteiten hebben, inspirerend zijn. Clubgevoel, dat vind ik mooi.”

GOUDPRIJS HOOG

INKOOP GOUD
oa. kettingen, armbanden en sieraden
(mag stuk zijn)

't Goudcentrum
Besterdring 141 - Tilburg (naast speelgoedwinkel)
LEGITIMATIE VERPLICHT